

UNIVERSITETET I BERGEN

MØTEINNKALLING

Studiestyret ved Det humanistiske fakultet

Tidspunkt: 01.11.23 kl. 12.15-14.00

Sted: Harald Hårfagresgate 1, møterommet

Innkalling er sendt til: Svein Ivar Angell, Benedicte Mosby Irgens, IF, Heming Gujord, LLE, Christian Sæle, AHKR, Jesse Tomalty, FOF, Kjersti Aarstein, SKOK, Pål Steiner, Universitetsbiblioteket og HSU.

Kopimottakere: Inger Marie Hatløy, Julie Alver Tønsaker, Deirdre Smith, Signe Nilssen, Jacob Hoffmann, Ståle Melve, Idunn Bjørlo Tandstad, Helge Restad Hanne Svanholm Misje, Terje Torgilstveit, Ayla Tessem, Peder Lippert Fuglevik og Rebekka Nistad.

Vedlagt er sakliste og sakspapirer til møtet.

Forfall skal meldes til personlig varamedlem og sekretariatet, tlf. 55 58 22 09, evt. pr. e-post til Rebekka Nistad, e-post: rebekka.nistad@uib.no.

Bergen, 25.10.2023

Svein Ivar Angell
visedekan

Inger Marie Hatløy
fungerende studiesjef

Saksliste:

- I Godkjenning av innkalling og saksliste
- II Godkjenning av protokollen fra [møtet 06.09.23](#).
- III Orienteringssaker**
  - Sak 24/23 Opptakssrammer for HF studieåret 2024/25
  - SAK25/23 Orientering om møtet i Utdanningsutvalget 2. november (lenke ettersendes)
- IV Drøftingssak**
  - Sak 26/23 Løypemelding om studieporteføljeprojektet (muntlig orientering ved Svein Ivar Angell)
- V Vedtakssaker**
  - Sak 27/23 Spurveugleprisen 2023 - oppnevning av komité
  - Sak 28/23 Rapport fra ekstern fagfelle tysk (ettersendes).

Studierstyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 01.11.2023

SAK 24/23: Opptaksrammer for HF studieåret 2024/25

Dokumenter i saken:

- Opptaksrammer ved HF 2024/2025 meldt inn til SA.

Opptaksrammene legges fram for Studierstyret til orientering.

Svein Ivar Angell
visedekan

Inger Marie Hatløy
fungerende studiesjef

Universitetet i Bergen

Referanse

2023/13150-TETO

Dato

10.10.2023

Svar fra HF: Opptaksrammer for studieåret 2024 - 2025

Det humanistiske fakultet viser til brev fra Studieavdelingen om opptaksrammer fra fakultetene for studieåret 2024-25.

Med forbehold om endelig godkjenning i fakultetsstyret 24.10.2023, ønsker vi å melde inn følgende antall studieplasser:

Det humanistiske fakultet	Opptaksramme 2023/24	Opptaksramme 2024/25
Årsstudium i engelsk	24	24
Årsstudium i filosofi	15	15
Årsstudium i fransk	8	8
Årsstudium i historie	40	40
Årsstudium i kjønn, seksualitet og mangfold	15	15
Årsstudium i kunsthistorie	30	30
Årsstudium i nordisk	35	35
Årsstudium i norsk som andrespråk	13	13
Årsstudium i religionsvitenskap	20	20
Årsstudium i spansk språk og latinamerikastudier	10	10
Årsstudium i tysk	8	8
Årsstudium samlet	218	218
Bachelorprogram i arabisk	15	Lyses ikke ut / 0
Bachelorprogram i arkeologi	42	50
Bachelorprogram i digital kultur	55	55
Bachelorprogram i engelsk	62	62
Bachelorprogram i filosofi	44	44
Bachelorprogram i fransk	10	10
Bachelorprogram i historie	115	115

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Bachelorprogram i italiensk	10	10
Bachelorprogram i japansk	35	40
Bachelorprogram i kinesisk	20	20
Bachelorprogram i kjønnsstudier	17	17
Bachelorprogram i klassisk filologi	10	10
Bachelorprogram i kulturvitenskap	22	22
Bachelorprogram i kunsthistorie	35	35
Bachelorprogram i litteraturvitenskap	45	45
Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur	27	27
Bachelorprogram i norrøn filologi	5	5
Bachelorprogram i norsk som andrespråk	10	10
Bachelorprogram i religionsvitenskap	27	27
Bachelorprogram i russisk	15	16
Bachelorprogram i spansk språk og latinamerikastudium	30	30
Bachelorprogram i språkvitenskap	15	15
Bachelorprogram i teatervitenskap	15	16
Bachelorprogram i tysk	10	10
Bachelorprogram samlet	691	691
Lektor, 8.-13. trinn, engelsk	24	24
Lektor, 8.-13. trinn, fransk	4	4
Lektor, 8.-13. trinn, spansk	7	7
Lektor, 8.-13. trinn, tysk	4	4
Lektor, 8.-13. trinn, historie	28	28
Lektor, 8.-13. trinn, religionsvitenskap	22	22
Lektor, 8.-13. trinn, nordisk	29	29
Integrert masterprogram	118	118
Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i engelsk	10	10
Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i norsk	10	10
Masterprogram i allmenn litteraturvitenskap	10	10
Masterprogram i arkeologi	10	10
Masterprogram i bærekraft	20	20
Masterprogram i digital kultur	9	9
Masterprogram i engelsk	13	13
Masterprogram i filosofi	11	11
Masterprogram i fransk	3	3
Masterprogram i gresk	2	2
Masterprogram i historie	30	30
Masterprogram i italiensk	4	4

Masterprogram i japansk	5	5
Masterprogram i kulturvitenskap	4	4
Masterprogram i kunsthistorie	8	8
Masterprogram i latin	2	2
Masterprogram i lingvistikk	5	5
Masterprogram i nordisk språk og litteratur	7	7
Masterprogram i norrøn filologi	2	2
Masterprogram i religionsvitenskap	7	7
Masterprogram i russisk	3	3
Masterprogram i spansk og latinamerikastudier	3	3
Masterprogram i teatervitenskap	4	4
Masterprogram i tysk	3	3
Masterprogram samlet	185	185
Total	1212	1212

Opptaksrammene er stort sett som ved forrige opptak, men det er gjort noen endringer på bachelornivået (disse er markert med grått i tabellen). Endringene skyldes at bachelorprogrammet i arabisk er i en revisjonsprosess, og vi omfordeler derfor disse studieplassene ved opptaket 2024/25.

Vennlig hilsen

Ole Thomassen Hjortland
fung. dekan

Inger Marie Hatløy
fung. fakultetsdirektør

Studivstyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 01.11.2023

SAK 27/23: Spurveugleprisen – oppnemning av komité

Spurveugleprisen er Det humanistiske fakultet sin pris for utdanningskvalitet. Prisen på kr. 25 000,- vert delt ut kvar haust.

[https://www.uib.no/hf/23493/spurveugleprisen.](https://www.uib.no/hf/23493/spurveugleprisen)

Fagmiljøa nominerer til prisen, som vert tildelt av Studiestyret etter innstilling frå ein komité. Studiestyret oppnemnar eitt medlem og ein studentrepresentant som saman med utdanningsdekanen utgjer komitéen.

Fakultetet har mottatt éin nominasjon for 2023.

Forslag til komité blir lagt fram i møtet.

Forslag til vedtak:

Studiestyret oppnemner foreslått komité for innstilling til Spurveugleprisen 2023.

Komitéen er sett saman slik:

Svein Ivar Angell, visedekan for utdanning

Representant frå Studiestyret (leggjast fram på møtet)

Studentrepresentant (leggjast fram på møtet)

Svein Ivar Angell
visedekan

Inger Marie Hatløy
fungerande studiesjef

Studierstyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 01.11.2023

SAK 28/23: Rapport frå ekstern fagfelle for tysk 2022

Dokument i saka:

- Rapport frå Christian Janss, ekstern fagfelle for tysk
- Kommentar til rapporten frå Programstyret v/Kjetil Berg Henjum, fagkoordinator for tysk

Forslag til vedtak:

Studierstyret tar rapporten til etterretning.

Svein Ivar Angell
visedekan

Inger Marie Hatløy
fungerande studiesjef

Rapport fra ekstern fagfelle for Studieprogrammet Tysk, Det humanistiske fakultet, Universitetet i Bergen, for kalenderåret 2022

1. Innledning

Jeg er oppnevnt for fireårsperioden 1.1. 2020 –31.12. 2023. I rapporten for 2020 evaluerte jeg tyskprogrammene inngående med vekt på alle elementene som inngår. I rapporten for 2021 fokuserte jeg på endringer og tiltak som ble innført i løpet av 2021. Før jul 2022 la fagkoordinator Kjetil Berg Henjum fram to omfattende programevalueringer. I rapporten for kalenderåret 2022 vil jeg i samråd med fagkoordinator se nærmere på to punkter:

- hva det i praksis innebærer for et fag «tilpasse tilbudet til ressursene»?
- komme med innspill om mulighetene for å tilby bachelorgraden online

Tyskprogrammet ved UiB omfatter fortsatt årstudium i tysk, bachelor- og masterprogram i tysk. Studieretningen tysk i lektorprogrammet tilbyr tysk som fag 1 (80 stp) og fag 2 (60 stp) med egne didaktikkemner (TYSDI101, TYSDI111, TYSDI201 og TYSDI301) samt praksisperioder, mens disiplin fagemnene er de samme (fag 2 har emnene felles med årsstudiet; fag 1 felles med bachelor og master i tysk).

Emnene TYS105, TYS106, TYS107, TYS115 og TYS116 fikk i 2021 nettbaserte paralleller med kodene TYS625, TYS626, TYS627, TYS635 og TYS636. Emnene TYSK621 og TYSK622 er nettbasert videreutdanning for lærere 8.–13. trinn under ordningen "Kompetanse for kvalitet" (KFK).

Struktur og oppbygging av årsstudiet, bachelorprogrammet og masterprogrammet er uendret fra forrige rapport. Det gjelder i stor grad også emnenes faglige innhold.

Den faste bemanningen er redusert med én professorstilling etter avgang høsten 2022. Tyskprogrammet disponerer fortsatt en DAAD-lektor (i treårig turnus) samt en DAAD-språkassistent. I tillegg er det to personer i prosentstillinger på KFK-emnene.

Dokumenter jeg har hatt tilgang til:

- 5-årig programevaluering av bachelorprogram i tysk, UiB, HS17–VS22
- 5-årig programevaluering av masterprogram i tysk, UiB, HS17–VS22
- Forprosjekt for studieporteføljen ved Det humanistiske fakultet, UiB: Rapport frå arbeidsgruppa, mars 2023
- Faglig bemanningsplan 2023–2025, styresak 16/23, 09.05.2023, Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet, UiB
- Søkertall fra Samordna opptak for studieåret 2023–24
- Studiekvalitetsmelding for 2022, Det humanistiske fakultet, UiB

Jeg har dessuten hatt mailkorrespondanse og ett zoom-møte med fagkoordinator.

Languages, som skal utforske språkidentitet, fremmedspråkenes og engelskens status og ulikheter mellom landene som en viktig faktor i motivasjonen. Prosjektet ønsker å utlede didaktiske modeller med den kunnskapen som vil fremkomme av forskningen (Breivik, Vold&Myhill 2023).

3. Spørsmål 1: Hvordan tilpasse tilbudet til ressursene?

Men om trendene gir forklaringen, gir de ikke løsningen. Hva bør og/eller kan tysk i Bergen gjøre? 'Ovenfra' er det mye velvilje og støtte. Regjeringens *Humanioramelding* forventer f.eks. at institusjonene bedrer rekrutteringen. Men hvordan få unge til å velge utdanning som inkluderer fremmedspråk? Hvordan unngå at vi blir *Sprogløse verdensborgere* – tittelen på en dansk debattbok? *Humaniorameldingen* peker på at behovet for språkkompetanse er større enn noensinne og etterspør økt rekruttering til språkfag, særlig til fransk og tysk (jf. s. 57–67). Og regjeringen har en klar oppfatning av at universitetsutdanning er noe annet enn språkkurs: "Det universitetene gir, er ikke bare et høyere nivå på selve språklæringen, men kunnskap om folk, historie og kultur i landet der språket snakkes. Enten kandidaten skal ut i næringslivet, skolen eller andre steder etter fullført studium, er dette i mange tilfeller helt nødvendig kunnskap som det krever tid og fordypning å tilegne seg." (58) «Regjeringen forventer:

- at universitetene og høyskolene intensiverer arbeidet med rekruttering til studier i fremmedspråk som fransk og tysk
- at de samarbeider nært med arbeids- og næringsliv om rekruttering og bevisstgjøring om studienes relevans» (s. 12)

De samme langsiktige ønskene finner vi i EUs språkpolitikk: «Language competences are at the heart of building the European Education Area. They are indispensable for mobility, cooperation and mutual understanding across borders.»

<https://education.ec.europa.eu/focus-topics/improving-quality/multilingualism/about-multilingualism-policy>

«Nedenfra» viser ikke studenttilstrømningen samme entusiasme. Noe må gjøres, men hva er mulig – uten at faget mister sin identitet og forskningsbasis?

Fagkoordinator Kjetil Berg Henjum skriver i 5-årsrapporten for BA: «Vi har redusert betydelig på undervisningsmengden for å forebygge slitasje og for store overskudd i arbeidstidsregnskapet.» Det er et viktig skritt, og reiser samtidig spørsmålet om hvordan man kan redusere og opprettholde kvalitet samtidig.

I første omgang kan det bety å senke ambisjonene for emnetilbudet og valgmulighetene. Etter det jeg kan se, er det bare på masternivå det er reelle valgmulighet mellom to emner. Studieløpet i Bergen ser nemlig ellers veldig fast og riktig ut i de tre første semestrene av BA-graden.

En mulighet for forenkling/rasjonalisering kunne imidlertid være å gjøre TYS100 obligatorisk ev. slå det sammen med ett av de andre 100-emnene til ett, oblig. førstesemesters kurs på 20sp i tysk språk, i så fall også skyve ex.phil. litt opp i løpet. Modellen for 20sp-kurs i BAens første år er hentet fra et pågående arbeid med

omorganisering av fremmedspråkernes førsteår ved UiO/ILOS – et arbeid som det etterhvert vil være mulig å se erfaringene av og ev. utnytte videre i Bergen.

I Studiekvalitetsmeldinga for 2022 heter det. «På program med få studentar kan det vere aktuelt å vurdere opptak annakvart år for å få større studentkull med betre potensiale for eit levande studiemiljø og betre gjennomføring.» Jeg ser en viss fare i et slikt tiltak. Kontinuiteten blir brutt, et ujevnt tilbud kan gjøre at den som må utsette å velge tysk, kanskje ender opp med noe helt annet som vil fortrenge den opprinnelige planen.

4. Spørsmål 2: Fullstendig BA i tysk som fjernundervisningstilbud?

En hel BA som fjernundervisningstilbud har vel ikke vært prøvd i Norge før. Halden er det studiestedet med lengst erfaring og flest digitale tilbud; de har årsstudier i ulike varianter. En utvidelse av det tysk ved UiB allerede tilbyr (fem 100-emner som online-varianter), reiser noen spørsmål, der de eksisterende online-tilbudene kan gi noen av svarene:

- er dobbeltløpet campus-+netttilbud så rasjonelt som man ønsker? Hvor mange velger nettvarianten f.eks., og er frafallet vesentlig mindre på online-emnene?
- hva er ulempene med rene nettfag mot campusundervisning? Skal UiB være en levende campus der online- og fjernundervisning er unntaket?
- er det aktuelt for flere fast ansatte å omarbeide campusemner til fjernundervisning?
- en viktig forutsetning for rasjonalisering er vel at samme lærer skal kunne undervise både campus- og nettvarianten?
- kunne man tilby *kombinasjoner* av campus- og online-undervisning, f.eks. slik at man har noen online-møter i slutten og begynnelsen av semesteret og en kompakt uke i midten med campus-undervisning i en blokk?

Verdt å diskutere er også om UiB kan oppgradere fremmedspråkernes status ved å gjøre dem (semi)obligatoriske i visse sammenhenger, f.eks. etter mønster av linja [språkteknologi](#) ved Inst. for informatikk UiO, der BA-graden inneholder minst 40 sp nærmere definerte språkemner. Da er vi inne i diskusjonen om språkfagenes plass i utdanningslandskapet som støtte i andre kjernefag eller som fag i egen rett.² En løsning der fremmedspråk velges som obligatorisk del av graden ('Wahlpflicht'), ville kreve at både HF og ev. berørte fag utenfor synes denne tanken er mere enn bare god. Men støtte finnes i f.eks. Stortingsmeldingen [En verden av muligheter](#) (om internasjonal studentmobilitet). Den legger til grunn EUs visjon om flerspråkighet: «EU har vedtatt å etablere et europeisk utdanningsområde ([European Education Area](#)) innen 2025. Hovedmålene er blant annet at mobilitet skal bli det normale, at

---

² «[...] universiteterne må sikres et sprogfagligt landskab, der rækker fra sprog som redskabsfag (f.eks. i form af læsekompetence) over sprog som delfærdighed (hvor et mere udbygget sprogkendskab kombineres med f.eks. tekniske, juridiske eller økonomiske fag) til fremmedsprog som det helt centrale fag, hvorfra der udvælges undervisere og specialister med dyb videne om det givne sprog- og kulturområde.» *Sprogløse verdensborgere*, s. 90.

land skal godkjenne hverandres kvalifikasjoner i videregående opplæring og høyere utdanning, og at kunnskap om to fremmedspråk skal bli standard.» (s. 24)

Oslo, 6. juni 2023

Christian Janss

Litteratur

- Brevik, L.M., Vold, E.Th. & Myhill (2022). „Å forske på språkundervisning – verdien av å sammenligne undervisning i ulike språkfag på tvers av land“. *Utdanningsnytt*, <https://www.utdanningsnytt.no/bedre-skole-fagartikkel-fremmedsprak/a-forske-pa-sprakundervisning-verdien-av-a-sammenligne-undervisning-i-ulike-sprakfag-pa-tvers-av-land/342034>
- Kelly, M., Verstraete–Hansen, L., Gramling, D., Ryan, L., Dutton, J., & Forsdick, C. (2017, February 23). «Do we need modern language graduates in a globalised world?» *Times Higher Education*, 2294, 32–39.
- Ushioda, E. & Dörnyei, Z. (2017), “Beyond Global English: Motivation to Learn Languages in a Multicultural World: Introduction to the Special Issue.” *The Modern Language Journal*, 101: 451-454. <https://doi.org/10.1111/modl.12407>
- Verstraete-Hansen, L. & Øhrgaard, P. (2017). *Sprogløse verdensborgere. Om en uddannelsespolitik, der forsvant*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Uttalelse fra Programstyret for tysk om ekstern fagfellerapport for 2022

Programstyret for tysks medlemmer har lest rapporten fra den eksterne fagfellen Christian Janss for 2022 og diskuterte den i programstyremøte 13.6.23 (sak 4/23 diskusjonssaker).

Fagkoordinator glemte at uttalelsen skal vedtas som egen sak, og den har derfor ikke eget saksnummer i referatet.

Programstyret

- merket seg muligheten for å gjøre TYS100 obligatorisk i bachelorgraden, eventuelt "slå det sammen med" ett av de andre 100-emnene som et tiltak for å tilpasse tilbudet til ressursene.
- delte ekstern fagfelles skepsis til å ha opptak annethvert år for å tilpasse tilbudet til ressursene.
- tok til etterretning ekstern fagfelles spørsmål i forbindelse med en eventuell opprettelse av fullstendig BA i tysk som fjernundervisningstilbud og har senere nærmet seg et prøveprosjekt med litteraturemnene TYS206/TYS256 som nettemner

Kjetil Berg Henjum

(fagkoordinator for tysk)

Bergen, 27.10.23